

Bioenergi i klimaplanen oppsummert

Klimaplan for 2021-2030 ble lagt frem fredag forrige uke. Regjeringen tar sikte på økte klimamål ved å redusere utslippene med 45 % innen 2030 sammenliknet med 2005. Bioenergi har fått stor plass i klimaplanen, med stort fokus på å kutte utslipp i transportsektoren med el, biodrivstoff og biogass. Planen setter også stort fokus på bærekraftig forvaltning av skog og grønne arealer.

Regjeringa vil øke avgiftene på utslipp av klimagasser og samtidig senke andre skatter og avgifter for de gruppene som treffes av avgifta. Hensikten er å bidra til at det bli mer lønnsomt å velge klimavennlig. CO₂-avgifta, som i dag er på omtrent 590 kroner, vil gradvis økes fram mot 2030 til 2 000 kroner målt i faste 2020-kroner.

Transport og offentlige innkjøp

Utslipp av CO₂ fra vegtrafikken skal reduseres videre, og måltallene for nullutslippskjøretøy fra NTP 2018–2029 legges til grunn. Det løftes som viktig at bilavgiftene, sammen med andre virkemidler, fremdeles stimulerer til reduserte utslipp av CO₂ og innfasing av nullutslippsbiler.

Regjeringa vil, når teknologien ligger til rette for det, stille krav om lav- og nullutslippsteknologi. Fra 2022 tas det sikte på å innføre krav som sikrer nullutslipp i offentlige kjøp av personbiler og lette varebiler. Fra 2025 settes tilsvarende krav til bybusser. Det skal vurderes hvordan kravet for bybusser kan innrettes slik at det òg omfatter busser som går på biogass. Disse kravene løftes som viktige for å bidra til å innfri måltalla for nullutslippskjøretøy fra NTP 2018–2029. I planen blir det også varslet lav- og nullutslippskriterium fra 2023, der det ligger til rette for det, for nye ferjeanbud og noe seinere for alle nye hurtigbåtanbud. Kravene til lav- eller nullutslipp for servicefartøy i havbruksnæringa tas sikte på å innføres trinnvis fra 2024. Regjeringa vil legge til rette for rask utbygging av ladeinfrastruktur i heile landet gjennom en kombinasjon av offentlige virkemidler og markedsbaserte løsninger for å holde tritt med økningen i elektriske transportmidler.

Regjeringa vil erstatte fossilt drivstoff med bærekraftig biodrivstoff i vegtransport, anleggsgjerdiesel, luftfart og skipsfart. Omsetningskravet for vegtransporten skal øke mot 2030, slik at volumet av biodrivstoff som vi har i dag, blir holdt ved like. I tillegg tar regjeringa sikte på å innføre omsetningskrav for biodrivstoff i anleggsgjerdiesel og i skipsfart fra 2022. Kravet for anleggsgjerdiesel skal gradvis bli trappa opp til samme nivå som omsetningskravet for vegtrafikken. Regjeringa mener det bør være et felles omsetningskrav for vegtrafikk og anleggsgjerdiesel, og vil vurdere om dette kan gjelde også for skipsfarten. Regjeringa vil vurdere, og eventuelt justere, omsetningskrav for biodrivstoff med to års intervall, første gang i 2022. Regjeringa vil se an erfaringene med omsetningskravet for avansert biodrivstoff i luftfart og deretter vurdere en mulig opptrapping.

Regjeringa vil stille klimakrav i flere offentlige innkjøp. Det gjelder eksempelvis anbud innen anlegg i transportsektoren. Regjeringa tar sikte på å legge til rette for at anleggsplassene i transportsektoren skal være fossilfrie innen 2025.

Jord-, skogbruk og energi

Det er videre hyggelig lesning at skog og bioenergi anerkjennes som godt tiltak:

Bærekraftig forvaltning av skog og grønne arealer trekkes fram som en viktig del av løsningen på global oppvarming. I 2030 er målet for Norge at utslipp fra skog- og arealbrukssektoren ikke skal

være større enn opptaket i sektoren. I Norge skal areal, skog og ressurser forvaltes på en bærekraftig måte og legge til rette for et høyt opptak og lave utslipp. Skog og andre grønne arealer tar opp CO₂, lagrer karbon og forsyner oss med materialer, mat, energi og rent vann.

Bærekraftig forvaltning av skogen skal bidra til både opptak og lagring av CO₂ og til forsyning av fornybart råstoff som kan erstatte fossil energi og materialer. Regjeringa legger vekt på å i enda større grad innrette skogforvaltninga for å øke opptaket av CO₂ og legge til rette for at skogområdene blir større slik at opptaket øker.

På land har Norge et stort potensial for produksjon av bioenergi gjennom ressursene i skog og jordbruk. Å utnytte bærekraftig biomasse til energi og varme er en vinn-vinn-løysing, særlig om det erstatter fossil energi. Sammen med kollektive løsninger som fjernvarme og bruk av spillvarme kan stasjonære varmeløsninger som benytter biomasse, gi økt fleksibilitet og bidra til å avlaste strømmettet i perioder med høy belastning. Videre er det et potensial for å utnytte skogsavfall og restråstoff fra skogindustrien til produksjon av avansert biodrivstoff. Biomasseressursene er ellers en viktig forutsetning for ulike karbonnegative teknologier, eksempelvis kraftproduksjon med fangst og lagring av biogent karbon.

Verden skal redusere alle utslipp, og regjeringen vil bidra til å utvikle teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂. Verden trenger mer energi og ny energiteknologi. Ved å se sammenhengen mellom de ulike sektorene vil vi legge til rette for ny industriutvikling og grønne arbeidsplasser i Norge.

Regjeringa sjøsetter prosjektet Langskip for fangst, transport og lagring av CO₂. Det legger til rette for framtidige prosjekt som kan gi reduksjoner i ikke-kvotepiktig sektor, eksempelvis fra avfallsforbrenning, som ved Fortum Oslo Varme. Regjeringa legger opp til å støtte Fortum Oslo Varmes CO₂-fangstprosjekt, med den forutsetning at prosjektet får tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder.

Regjeringa legger til grunn en gradvis utfasing av bruken av fossile brensel til energiformål i industrien utenfor kvotesystemet fram mot 2030 og bruken av fossil gass til midlertidig byggvarme og byggtørker fram mot 2025. Et viktig virkemiddel for å oppnå dette er den gradvise opptrappinga av CO₂-avgifta. Ved behov vil regjeringa fortløpende vurdere ytterligere virkemidler, og også eventuelt forbud.

Regjeringen spisser Enova som teknologi- og klimavirkemiddel med nytt formål om at Enova skal medvirke til å nå Norges Klimaforpliktelser for ikke-kvotepiktige utslipp og medvirke til omstillingen til lavutslippssamfunnet. Enova vil bidra til den nødvendige teknologiutviklingen fram mot 2030 og lavutslippssamfunnet i 2050.

Oversikt over Regjeringens «vil»-punkter kan du lese her:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/202fec60ac844d4ca7d53d65b6b9ac9c/alle-regjeringa-vil-punkt-i-meldinga.pdf> (7 sider)

Hele stortingsmeldingen kan leses her:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/a78ecf5ad2344fa5ae4a394412ef8975/nn-no/pdfs/stm202020210013000dddpdfs.pdf> (212 sider)